

Marilena Simiti

From: Athena Syriatou [athena-syriatou@ath.forthnet.gr]
Sent: Σάββατο, 17 Ιουλίου 2010 6:39 μμ
To: fiona1@otenet.gr; 'Markisios Dezire'; 'Aspasial'; fra954@otenet.gr
Subject: Ένα άρθρο του Αντώνη Λιάκου που ΔΕΝ δημοσιεύτηκε!!!

Αντώνης Λιάκος

**Η απορροή του κοινωνικού από το πολιτικό.
 Τι διακυβεύεται με το 'εργασιακό νομοσχέδιο';**

Το ερώτημα που κρέμεται ως ξίφος πάνω από το σβέρκο μας, 'που θα βρεθούν τα λεφτά αν δεν συμμορφωθούμε με όλες τις υποχρεώσεις απέναντι στο ΔΝΤ και την ΕΕ', παραλύει κάθε διάθεση σκέψης και ανα-στοχασμού των μεγάλων αλλαγών που συντελούνται όχι απλώς μπρος στα μάτια μας, αλλά κάτω από τα πόδια μας. Άλλες από αυτές τις αλλαγές επιβάλλονται από το Μνημόνιο, για άλλες χρησιμοποιείται ως πρόσχημα. Αλλά εκείνο που έχει σημασία είναι να σκεφτούμε την υπόθεση της αλλαγής των εργασιακών σχέσεων, η οποία στη νέο-γλώσσα διαφημίζεται ως «απελευθέρωση της αγοράς εργασίας», όχι μέσα στη συγκυρία, αλλά μέσα από μια ιστορική οπτική.

Ας πάμε πίσω, στην εποχή που σχηματίζονταν οι σύγχρονες βιομηχανικές κοινωνίες με τις μεγάλες πόλεις, τα μεταναστευτικά ρεύματα, την κατάρρευση των παλιών συντεχνιακών κανονισμών και των αυστηρών κοινωνικών ιεραρχιών, την εμφάνιση των νέων εργατικών μαζών. Δεν υπήρχε θέση για τους επήλυδες πληθυσμούς ούτε στο πολιτικό, ούτε στο διανοητικό σύστημα της εποχής. Γι αυτό αντιμετωπίστηκαν ως «επικίνδυνες τάξεις», με ένα πλέγμα απέχθειας, φόβου, καταστολής, και ελεημοσύνης. Η ίδια η έννοια του 'κοινωνικού' αναδύθηκε στο δημόσιο χώρο μέσα από την ανάγκη να βρει η κοινωνία κάποιο τρόπο για να βολέψει αυτές τις καινούργιες μάζες και τις ανάγκες των οικογενειών τους. Άλλες χώρες προηγήθηκαν, άλλες καθυστέρησαν, πάντως ο τρόπος με τον οποίο κάθε μια απάντησε στο πρόβλημα έδωσε μορφή στο πολιτικό της σύστημα και στους ανταγωνισμούς του 20^{ου} αιώνα. Αλλά η μεγάλη αλλαγή που συνέβη στην Ευρώπη και στη Βόρεια Αμερική (αν και με διαφορετικό τρόπο) ήταν η ενσωμάτωση αυτών των νέων πληθυσμών στην οργανωμένη πολιτικά κοινωνία, στην *πολιτεία*. Το 'κοινωνικό' αναδύθηκε στον πολιτικό χώρο, απέκτησε τη μορφή της κοινωνικής πολιτικής που διευθετούσε σχέσεις ανάμεσα σε ισότιμα πολιτικά υποκείμενα. Οι άγριοι ανταγωνισμοί, οι καταστροφές μηχανών, οι εξεγέρσεις και οι απεργίες πολιτικοποιήθηκαν και θεσμοποιήθηκαν. Οι εργασιακές σχέσεις υποβλήθηκαν σε κανονισμούς. Ζητήματα όπως η βρεφική ηλικία, η αρρώστια, τα γηρατειά, έγιναν για πρώτη φορά αντικείμενα δημόσιου ενδιαφέροντος. Οι μεγάλοι ευρωπαϊκοί πόλεμοι και ο φόβος επαναστάσεων έπαιξαν ρόλο καταλύτη στη δημιουργία του κράτους πρόνοιας και της ενσωμάτωσης των νέων εργατικών στρωμάτων στις αστικές δημοκρατικές κοινωνίες της δυτικής Ευρώπης. Αυτές άλλωστε οι ενσωματωτικές διαδικασίες δημιούργησαν τις σύγχρονες ευρωπαϊκές κοινωνίες και την ευρωπαϊκή ταυτότητα στο δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα. Δημιούργησαν ένα κοινωνικό συμβόλαιο, τον ευρωπαϊκό τύπο *πολιτείας*.

Τι παρατηρούμε τώρα, και όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες; Την αντίστροφη διαδικασία. Την απορροή πληθυσμιακών ομάδων από την πολιτικά οργανωμένη κοινωνία, την απίσχναση του 'κοινωνικού' ως έννοιας και πολιτικής. Αρχικά, οι ευρωπαϊκές κοινωνίες δεν μπόρεσαν να δεξιωθούν τη νέα μετανάστευση της περασμένης εικοσαετίας. Σε αντίθεση με τους μετανάστες της δεκαετίας του '50 και του '60, οι μετανάστες του '90 παρέμειναν στην συντριπτική τους πλειοψηφία άνθρωποι χωρίς χαρτιά, με προσωρινή διαμονή, χωρίς δικαιώματα. Στη συνέχεια εμφανίστηκε με σαφή τρόπο η αδυναμία ενσωμάτωσης των νέων, των εργαζομένων γενιών των 700 ευρώ (τώρα μειώνονται ακόμη κι αυτά), με έωλα ασφαλιστικά δικαιώματα, υπαγόμενους σε ρυθμίσεις διαφορετικούς από τους άλλους εργαζόμενους των προηγούμενων γενεών. Συνολικά η αγορά εργασίας άρχισε να γλιστρά έξω από την έννοια της πολιτείας, παράγοντας εργαζόμενους που δεν ήταν πολίτες. Ακόμη και η ορολογία, ανάμεσα στο 'εργάτης', 'υπάλληλος', 'εργαζόμενος' και 'απασχολούμενος' ή 'απασχολήσιμος', έγινε ρευστή,

δηλώνοντας τη ρευστοποίηση των κοινωνικών σχέσεων, των ταυτοτήτων, της ίδιας της έννοιας του 'κοινωνικού'. Τώρα, με τα καινούργια μέτρα, και την Ελλάδα ως δοκιμαστήριο αντοχής, σπρώχνεται στον χώρο της απορρύθμισης η πλειοψηφία του εργαζόμενου πληθυσμού.

Πρόκειται για τεκτονικές μεταβολές στις ευρωπαϊκές κοινωνίες. Η κρίση ήλθε και κάποια στιγμή θα παρέλθει. Οι αλλαγές αυτές θα μείνουν γιατί εκφράζουν μια διαδικασία. Έναν τρόπο αντίληψης της κοινωνικής συμβίωσης. Η καταστροφή θεσμών που χρειάστηκε σχεδόν ενάμιση αιώνας θυσιών και προσπαθειών για να δημιουργηθούν είναι το μέγα ζήτημα. Η διαδικασία της απορροής του κοινωνικού από το πολιτικό είναι κεντρικό ζήτημα για τις ευρωπαϊκές κοινωνίες. Ας ελπίσουμε ότι θα αντιδράσουν, ότι θα αποδομήσουν το παράδειγμα διακυβέρνησης, τις εννοιολογικές του προϋποθέσεις και τον φυσικοποιημένο λόγο του, ότι θα υπάρξει ένα ευρύ κίνημα υπεράσπισης των θεμελιακών αξιών της ευρωπαϊκής κοινωνίας. Το κοινωνικό που δεν διαμεσολαβείται από το πολιτικό προσιωνίζεται σκοτεινές εξελίξεις.

Το ζήτημα της απορροής του κοινωνικού από το πολιτικό δεν είναι το μοναδικό σημάδι. Και μόνο η σκέψη να περάσουν οι μείζονες αλλαγές στα εργασιακά εκτός κοινοβουλίου, με προεδρικό διάταγμα, δείχνει ότι αν δεν έχουν ναρκωθεί επικίνδυνα τα δημοκρατικά ανακλαστικά, παίζουμε επικίνδυνα και χωρίς επίγνωση με αντιδημοκρατικές ιδέες. Πραγματικά εκείνο που παρακολουθούμε είναι ότι βασικές ρυθμίσεις για τη ζωή του καθενός μας και της κοινωνίας στο μέλλον λαμβάνονται εκτός συνταγματικών διαδικασιών. Αυτές οι «καταστάσεις εξαίρεσης από το νόμο», οι «καταστάσεις πολιορκίας», ακόμη και οι ιδέες ορισμένων διανοουμένων για κόμματα έκτακτης ανάγκης και κυβερνήσεις εθνικής σωτηρίας, έχουν ρηγματώσει επικίνδυνα το σώμα της δημοκρατίας. Ας κρατάμε εναργή τη συνείδησή μας.

No virus found in this incoming message.

Checked by AVG - www.avg.com

Version: 9.0.839 / Virus Database: 271.1.1/3013 - Release Date: 07/18/10 09:35:00